

Globalne zmiany środowiska Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Zarządzanie środowiskiem	Cykl dydaktyczny 2023/24
Specjalność -	Kod zajęć 07ZSRS.22N.02719.23
Jednostka organizacyjna Wydział Nauk Geograficznych i Geologicznych	Języki wykładowe polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia	Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów studia stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty nieprzypisane
Profil studiów profil ogólnoakademicki	
Koordynator zajęć	Leszek Kasprzak
Prowadzący zajęcia	Leszek Kasprzak
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 15, Zaliczenie z oceną
	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Poznanie przyczyn i skutków globalnych zmian środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem procesów klimatycznych.
C2	Znajomość metod badania, prognozowania i zapobiegania niekorzystnym zmianom środowiska w skali globalnej.
C3	Uzyskanie wiedzy dotyczącej długości cykli klimatycznych i skali zmian klimatycznych w przeszłości.
C4	Znajomość podstaw naukowych analizy danych i koncepcji klimatycznych z uwzględnieniem skutków pozytywnych i negatywnych.
C5	Wypełnienie przykładami pojęcia "adaptacyjność człowieka do warunków środowiska".

Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza z zakresu geografii fizycznej i geologii.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna przejawy procesów globalizacyjnych takich, jak przemiany globalne środowiska oraz rozumie ich wpływ na funkcjonowanie systemów ekologicznych i społeczno-gospodarczych w różnych regionach świata.	ZSR_K2_W01, ZSR_K2_W02, ZSR_K2_W05, ZSR_K2_W06	Kolokwium pisemne
W2	rozpoznaje podstawowe rodzaje konfliktów między przyrodniczymi i społeczno-kulturowymi składnikami powłoki krajobrazowej Ziemi oraz rozumie przyczyny ich powstawania.	ZSR_K2_W01, ZSR_K2_W02, ZSR_K2_W05	Kolokwium pisemne
W3	zna sposoby rozwiązywania konfliktów środowiskowych w skali globalnej oraz rozumie rolę instrumentów prawnego-organizacyjnych w zarządzaniu kryzysami ekologicznymi.	ZSR_K2_W03, ZSR_K2_W04, ZSR_K2_W05	Kolokwium pisemne
Umiejętności - Student/ka:			
U1	analizuje współczesne problemy ekologiczne w skali globalnej oraz wyjaśnia ich genezę i konsekwencje.	ZSR_K2_U01, ZSR_K2_U03, ZSR_K2_U06	Kolokwium pisemne
U2	potrafi prognozować zmiany w środowisku przyrodniczym w aspekcie planowej działalności człowieka.	ZSR_K2_U01, ZSR_K2_U03, ZSR_K2_U06	Kolokwium pisemne
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	ma świadomość znaczenia różnorodności biologicznej i georóżnorodności w aspekcie globalnych zmian środowiska.	ZSR_K2_K03, ZSR_K2_K05	Kolokwium pisemne
K2	wykazuje gotowość do upowszechniania zasad odpowiedzialności za stan geosystemów Ziemi.	ZSR_K2_K03, ZSR_K2_K05	Kolokwium pisemne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Ziemia jako system przyrodniczy. Główne procesy kształtujące kontynenty, klimat, ewolucja flory i fauny w przeszłości geologicznej Ziemi. Wielkie wymieranie i jego wpływ na życie na Ziemi.	W1, U1, K1, K2	Wykład
2.	Metody badań klimatu. Źródła informacji o wahanach klimatu w przeszłości, metody prognozowania.	W1, W2, U2, K2	Wykład
3.	Pozaziemskie przyczyny globalnych zmian klimatu. Czynniki planetarne zmian klimatu	W2, U1, U2, K2	Wykład
4.	Zmiany klimatu w czasach prądziejowych i historycznych. Mała Epoka Lodowa i Średniowieczne optimum klimatyczne.	W1, W2, K1, K2	Wykład
5.	Globalne ocieplenie – przyczyny i skutki. Zmiany klimatu a wzrost poziomu oceanu światowego i jego skutki. El Niña i La Nina oraz ich wpływ na klimat.	W2, W3, U1, K1, K2	Wykład
6.	Plejstoceńskie i holoceńskie przemiany środowiska Afryki oraz Azji południowo-wschodniej na tle przemian półkuli północnej.	W1, W2, W3, U1, K1	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Dyskusja

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Na końcową ocenę składa się wynik uzyskany na kolokwium pisemnym. Skala ocen: 1. Bardzo dobry (bdb; 5,0) – 90,0% punktów i powyżej, 2. Dobry plus (db plus; 4,5) – 80,0-89,9% punktów, 3. Dobry (db; 4,0) – 70,0-79,9% punktów, 4. Dostateczny plus (dst plus; 3,5) – 60,0-69,9% punktów, 5. Dostateczny (dst; 3,0) – 50,0-59,9% punktów, 6. Niedostateczny (ndst; 2,0) – poniżej 50% punktów.

Literatura

Obowiązkowa

1. Borówka, R.K., 1996: Ewolucja Ziemi. Wielka Encyklopedia Geografii Świata, tom III, Wydawnictwo Kurpisz, Poznań (wybrane fragmenty).
2. Mannion A.M., 2001. Zmiany środowiska Ziemi. Historia środowiska przyrodniczego i kulturowego, Wydawnictwo Naukowe PWN (wybrane fragmenty).
3. Obrębka-Starkel B., Starkel L. , 1991: Efekt cieplarniany a globalne zmiany środowiska przyrodniczego. Zeszyty Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, Zeszyt 4 (wybrane fragmenty).

Dodatkowa

1. Czasopismo „Kosmos” Tom 42 (1993), Nr 1(218) (cały tom) i tom 57 (2008) nr 3-4 (280-281), 1-292 (cały tom).
2. Schoenwiese C., 1997: Klimat i człowiek. Prószyński i spółka, Warszawa (wybrane fragmenty).
3. Stanley S.M., 2002: Historia Ziemi, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa (wybrane fragmenty).

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	15
Czytanie wskazanej literatury	20
Przygotowanie do zaliczenia	15
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 50
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
ZSR_K2_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do dostrzegania i formułowania problemów związanych z potrzebą ochrony środowiska przyrodniczego oraz jego poszczególnych zasobów
ZSR_K2_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do rozumienia wartości badań naukowych i aplikacyjnych z punktu widzenia rozwoju cywilizacji, a także korzyści wynikających z upowszechniania wyników badań opartych na rzetelnej wiedzy oraz sprawdzonych źródłach informacji
ZSR_K2_U01	Absolwent/ka potrafi wykorzystywać literaturę naukową oraz czytać ze zrozumieniem zawansowane teksty naukowe w zakresie właściwym dla zarządzania środowiskiem
ZSR_K2_U03	Absolwent/ka potrafi opracowywać programy przeciwdziałania zagrożeniom i konfliktom środowiskowym w różnych skalach przestrzennych i dla różnych sektorów gospodarki
ZSR_K2_U06	Absolwent/ka potrafi wskazać sposoby minimalizowania oddziaływań określonych form gospodarowania na środowisko oraz stosować metody kompensacji przyrodniczej i remedjacji w nietypowych uwarunkowaniach
ZSR_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym najnowsze trendy w rozwoju badań naukowych oraz zastosowania osiągnięć naukowych w zakresie właściwym dla kierunku studiów
ZSR_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie rolę ochrony środowiska w planowaniu rozwoju społeczno-gospodarczego i przestrzennego z uwzględnieniem nowoczesnych metod zarządzania
ZSR_K2_W03	Absolwent/ka zna i rozumie szczegółowe normy i reguły prawne oraz organizacyjne dotyczące zarządzania środowiskiem
ZSR_K2_W04	Absolwent/ka zna i rozumie zaawansowane instrumenty gospodarowania zasobami przyrodniczymi stosowane w różnych skalach przestrzennych oraz w różnych typach środowisk
ZSR_K2_W05	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym współczesne trendy w zakresie adaptacji systemów ekologicznych do zmian i zagrożeń oraz zapobiegania konfliktom środowiskowym
ZSR_K2_W06	Absolwent/ka zna i rozumie literaturę polską i obcą w zakresie studiowanej problematyki oraz podstawową literaturę nauk przyrodniczych i społeczno-ekonomicznych powiązanych z kierunkiem studiów